Гомельскі універсітэт

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 4 (826) | Аўторак, 11 лютага 1992 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць раз у тыдзень | Цана 3 кап.

САЮЗ МОЛАДЗІ ЦІ СТУДЭНЦКІ САЮЗ?

На агульнауніверсітэцкай студэнцкай канферэнцыі

выбар зрабілі на першым

Пасля вядомых мінулагодніх жнівеньскіх падзей ва ўсіх сферах жыцця нашага грамадства адбыліся карэнныя змены. Закранулі яны і дзейнасць ВЛКСМ. XXII з'езд камсамола краіны (цяпер ужо былой) прыняў рашэнне аб завяршэнні палітычнай ролі ВЛКСМ як федэрацыі камуністычных саюзаў моладзі. Перад юнакамі і дзяўчатамі паўстала пытанне: а што ўзамен? Стала відавочным, што неабходна новая маладзёжная арганізацыя.

У нашым універсітэце, у прыватнасці, у канцы верасня мінулага года адбылася нечарговая камсамольская канферэнцыя, на якой яе дэлегатам таксама трэба было вызначыць, ці застаецца ў ГДУ Саюз Моладзі Беларусі, ці камсамольскай арганізацыі універсітэта ўступіць калектыўным членам у Студэнцкі саюз — незалежную грамадскую арганізацыю, аб'ядноўваючую ў сваіх радах студэнтаў, аспірантаў, слухачоў падрыхтоўчага аддзялення. Але з-за недахопу кворуму канкрэтнага рашэння тады прынята не было.

Час ішоў, і моладзі трэба было ўсё ж зрабіць свой выбар. Таму з гэтай мэтай 27 студзеня адбылася агульнауніверсітэцкая студэнцкая канферэнцыя. На яе былі выбраны 123 дэлегаты ад усіх факультэтаў, з'явіліся — 73. У рабоце канферэнцыі прымалі ўдзел рэктар ГДУ Л. А. Шамяткоў, прарэктары: па вучэбнай рабоце — М. В. Селькін, па кадрах і сацыяльна-бытавых пытаннях — А. П. Кармазін, дэканы факультэтаў, першы сакратар абласной арганізацыі Саюза Моладзі Беларусі Віктар Дзенісенка.

Па прапанове студэнтаў было вырашана выбраць у прэзідыум прадстаўнікоў ад трох грамадскіх арганізацый ГДУ: ад Саюза моладзі — старшыню рэвізійнай камісіі абласной арганізацыі СМБ Міхаіла Жукевіча, ад Саюза студэнтаў — Пятра Асіненку, студэнцкага прафсаюза — Н. І. Колтышаву.

Аб задачах і перспектывах развіцця грамадскага руху ў нашай вобласці, у рэспубліцы дэлегатам канферэнцыі расказаў В. Дзенісенка. У сваім выступленні ён падкрэсліў, што Саюз моладзі з'яўляецца правапрыемнікам камсамола Беларусі, і яму пераходзіць уся яго маёмасць. Яму было зададзена нямала пытанняў аб маладзёжным руху вобласці, у прыватнасці, на яе буйных прадпрыемствах.

У выступленнях студэнтаў Г. Фядосенкі, А. Дабрасельскага, І. Браталюбавай і іншых дэлегатаў галоўнай была наступная думка: членства ў Саюзе студэнтаў можа працягвацца толькі пяць гадоў вучобы ў ГДУ. Таму лепш уступаць у такую арганізацыю, якая давала б магчымасць моладзі прымаць актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і пасля заканчэння універсітэта, у час сваёй працоўнай дзейнасці. Студэнты хацелі б атрымліваць у такой арганізацыі дапамогу і ва ўладкаванні на часовую работу ў вольны ад вучобы час, разнастайныя юрыдычныя кансультацыі, магчымасць падзарабіць грошай летам, у час канікулаў, нават у суседніх замежных краінах. Трэцякурснік геалагічнага факультэта Ю. Сувіга выступіў з прапановай пакінуць ва універсітэце толькі адну грамадскую арганізацыю, якая б абараняла інтарэсы моладзі — прафком студэнтаў.

Некалькі гадоў назад камсамольскую арганізацыю ГДУ ўзначальваў Алег Дземідзенка. І яму, цяпер ўжо асістэнту кафедры АСАІ, неабыякава, на якой грамадскай арганізацыі спыняць свой выбар сённяшнія студэнты. Ён гаварыў аб развіцці маладзёжнага руху ў рэспубліцы, аб пераемнасці яго развіцця ў нашым універсітэце.

Аб дапамозе, якая аказваецца моладзі такой грамадскай арганізацыяй як прафком студэнтаў, яго рабоце з савецкімі арганізацыямі горада праз запыты дэпутатаў расказала на канферэнцыі Н. Колтышава.

У сваім выступленні рэктар Л. А. Шамяткоў падкрэсліў думку аб тым, што адміністрацыя ГДУ ніколі не навязвала сваю волю студэнцтву, прыслухоўвалася да ўсіх прапаноў і былога камітэта ЛКСМБ, і Саюза студэнтаў, прафкома студэнтаў, а таксама выбраных у састаў савета універсітэта юнакоў і дзяўчат, і права кожнага студэнта — зрабіць свой выбар, членам якой з трох грамадскіх арганізацый ГДУ яму стаць.

С. Дашкевіч, які, па-сутнасці, аднachасова займаў дзве пасады—сакратара Саюза моладзі і старшыні Саюза студэнтаў універсітэта, расказаў дэлегатам аб фінансавым становішчы гэтых арганізацый, назваў колькасць іх членаў, і, як кажуць, паставіў пытанне рубам: вырашайце, што вы выбіраеце, і папрасіў зняць з яго паўнамоцтвы сакратара Саюза моладзі. Яго адстаўка была прынята.

Галасаванне паставіла ўсё кропкі над «і». 12 дэлегатаў канферэнцыі выказаліся супраць Саюза моладзі, 4 — устрымаліся. Такім чынам, большасць галасоў дэлегатаў канферэнцыі аддадзена за Саюз моладзі. На пасаду яго сакратара на канферэнцыі была прапанавана кандыдатура выпускніка фізічнага факультэта **Віктара ЛЕВАНЦОВА**, які працуе ва універсітэце. Было вырашана пасля вяртання студэнтаў з зімовых канікулаў правесці на факультэтах сходы і выбраць па аднаму прадстаўніку ў састаў камітэта Саюза моладзі.

(Наш кар.)

Афіцыйны аддзел

ВУЧОНЫ САВЕТ ПРЫНЯЎ РАШЭННЕ

На пасяджэнні вучонага савета універсітэта, якое адбылося 30 студзеня г. г., вырашана:

1. Пачынаючы з 1992/93 навучальнага года ў якасці асноўных курсаў на ўсіх спецыяльнасцях ажыццяўляць выкладанне наступных вучэбных дысцыплін:

а) гісторыя Беларусі — 1 і 2 семестры ў аб'ёме 84 вучэбныя гадзіны (на эканамічным факультэце па ўзгадненню з факультэтам);

б) філасофія — 3 і 4 семестры ў аб'ёме 84 вучэбныя гадзіны (на эканамічным факультэце — 5 і 6 семестры);

в) эканамічныя тэорыі — 5 і 6 семестры ў аб'ёме 84 вучэбныя гадзіны (на эканамічным факультэце 1 і 2 семестры ў аб'ёме 120 вучэбных гадзін);

г) паліталогія — 7 або 8 семестр у аб'ёме 54 вучэбныя гадзіны;

д) на спецыяльнасці «Гісторыя» выкладанне дысцыплін: гісторыя Беларусі, філасофія, эканамічныя тэорыі, паліталогія ажыццяўляецца ў адпаведнасці з вучэбным планам.

Па кожнай з названых дысцыплін устанавіць адзіную форму справаздачнасці — у кожным семестры залік.

2. Устанавіць, што ў 7 або 8 семестрах у вучэбных планах спецыяльнасцей выдзяляецца не менш 54 вучэбных гадзін на выкладанне абавязковых курсаў на выбар па дысцыплінах грамадска-гуманітарнага цыклу (форма справаздачнасці — не больш 2-х залікаў).

Па ўзгадненню з вучонымі саветамі факультэтаў кафедрамі грамадска-гуманітарнага цыклу можа ажыццяўляцца выкладанне факультатыўных курсаў. Месца гэтых курсаў у вучэбным плане данай спецыяльнасці, колькасць гадзін, праграмы вызначаюцца і зацвярджаюцца вучонымі саветамі тых факультэтаў, дзе гэтыя курсы чытаюцца.

3. Закрыць наступныя кафедры:

палітычнай гісторыі XX ст.; гісторыі СССР і БССР; палітычнай эканоміі; этыкі, эстэтыкі і гісторыі культуры.

4. Адкрыць наступныя кафедры:

на гістарычным факультэце: гісторыі Беларусі, гісторыі ўсходнеславянскіх народаў;

на эканамічным факультэце: эканамічных тэорый;

на філалагічным факультэце: культуралогіі.

Кафедры філасофіі і палітычнай сацыялогіі ўключыць у склад гістарычнага факультэта, кафедру фізічнага выхавання — факультэта фізічнай культуры.

5. Рабочыя праграмы асноўных курсаў, пералічаных у пункце 1, курсаў па выбару і факультатываў штогод, да 1 красавіка, зацвярджаюцца вучонымі саветамі тых факультэтаў, дзе гэтыя курсы чытаюцца, а таксама тых факультэтаў, за якімі замацаваны адпаведныя кафедры.

6. Для вырашэння бягучых пытанняў па арганізацыі гуманітарнай адукацыі ва універсітэце стварыць камісію па гуманітарнай адукацыі ў наступным саставе:

Воінаў М. М., прарэктар універсітэта (старшыня), загадчыкі кафедр: гісторыі Беларусі, філасофіі, эканамічных тэорый, культуралогіі, палітычнай сацыялогіі, па аднаму прадстаўніку ад кожнага факультэта.

Аднachасова скасаваць савет па сацыяльна-гуманітарнай адукацыі.

7. Аддзелу кадраў, вучэбнаму аддзелу да 20 лютага ажыццявіць разлік штатнага раскладу і аб'ёму вучэбных даручэнняў па кожнай з новых кафедр.

УДАКЛАДНЕННЕ МІНІСТЭРСТВА

У газеце «Гомельскі універсітэт» за 24 студзеня г. г. быў змешчаны матэрыял пад загалоўкам «Як нам выжыць?» У ім начальнік планава-фінансавага аддзела ГДУ С. Я. Пашук гаварыла аб павышаных пасадавых акладах і стаўках для работнікаў вышэйшай школы. Разам з тым указвалася, што асобам, якія маюць ганаровае званне «народны», аклад павышаецца на 200 руб., «заслужаны» — на 160 руб. Пасля гэтай публікацыі, як паведаміла Святлана Яўгенаўна, з Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь прыйшло ўдакладненне: за названыя ганаровыя званні дабаўка да пасадавага акладу вызначана адпаведна ў суме 100 і 80 руб.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты матэматычнага факультэта горача віншуюць дацэнта кафедры дыфураўненняў БАРЫСА Якава Сяргеевіча з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені доктара фізіка-матэматычных навук.

30 СТУДЗЕНЯ на пасяджэнні вучонага савета

ВЫБРАНЫ НА ВАКАНТНЫЯ ПАСАДЫ:

АФАНАСЬЕЎ Іван Мікалаевіч — старшым выкладчыкам кафедры рускай літаратуры;

ЮФЕ Леў Аркадзьевіч — дацэнтам кафедры ЭІ і АСК;

ШОЛАХ Валянціна Рыгораўна — дацэнтам кафедры оптыкі;

БОБРЫК Уладзімір Ільіч — дацэнтам кафедры палітэканоміі;

ДАЎГЯЛА Галіна Аляксандраўна — загадчыцай кафедры рускай мовы для замежных навучэнцаў;

ПЕРЦАВЫ Леанід Іванавіч — дацэнтам кафедры палітэканоміі;

ВЕРАМЕЙЧЫК Васіль Яўстратавіч — дацэнтам кафедры батанікі і фізіялогіі раслін;

ЕЎТУХОЎ Уладзімір Дзмітрыевіч — дэканам філалагічнага факультэта.

НАВУКА, КАДРЫ: ВЫНІКІ 1991 ГОДА

(З даклада прарэктара па навуковай рабоце прафесара А. М. Сердзюкова на пасяджэнні вучонага савета 30 студзеня г. г.)

У МІНУЛЫМ годзе навукова-вытворчая дзейнасць універсітэта ажыццяўлялася ва ўмовах, калі пастаянна мяняліся фінансавыя і дагаворныя абавязацельствы з боку заказчыкаў і міністэрства. Гэта было абумоўлена змяненнямі ў палітычнай абстаноўцы ў былым СССР і рэспубліцы. Вузаўскія навуковыя калектывы і па сённяшні дзень знаходзяцца ў крайне напружаным і трывожным становішчы, звязаным з няўпэўненасцю ў прадстаячае сёлета фінансавае забеспячэнне дзяржбюджэтных і гаспдагаворных навуковых даследаванняў.

Тым не менш можна сцвярджаць, што за 1991 год калектыў нашага універсітэта дабіўся пэўных поспехаў у навукова-даследчай рабоце. Поўнасцю выкананы тэматычны план за справаздачны перыяд. Атрымала істотнае развіццё міжнародная дзейнасць. Назіраецца тэндэнцыя да нарошчвання аб'ёму дзяржбюджэтнага фінансавання. Калі на 1 студзеня мінулага года агульны аб'ём даследаванняў складаў 425,1 тыс. руб., у асноўным за кошт гаспдагаворных пераходных работ, то на канец снежня ён дасягнуў 1816 тыс. руб. Узровень 1990 года быў перавышаны на 8,9%.

Адбыліся істотныя зрухі ў бок дзяржбюджэтнага фінансавання. Калі ў 1990 годзе яно складала 364 тыс. руб., то летась — 943,6 тыс. руб. Упершыню вучонаму савету універсітэта было прадстаўлена права вызначыць перспектыўныя фундаментальныя і пошукавыя НДР для фінансавання (366,8 тыс. руб.). Практычна па ўсіх даследаваннях атрыманы значныя вынікі. Яны разглядаліся конкурснай камісіяй для далейшага фінансавання ў 1992 годзе. Прыкметна актывізаваліся кафедры, творчыя калектывы ў пытаннях падачы работ на конкурсы. Так, у конкурсе на 1992 год было заяўлена каля 30 навукова-даследчых работ.

З мая мінулага года наш універсітэт атрымаў фінансаванне па навукова-тэхнічных праграмах ліквідацыі вынікаў аварыі на ЧАЭС «Чарнобыль» і «Дзеці Чарнобыля». Усяго заключана дзяржбюджэтных дагавораў на 455 тыс. руб. І хаця выдзяленне сродкаў па ўказаных праграмах ідзе з вялікімі цяжкасцямі, калектывы кафедр працуюць дастаткова актыўна. Вучоныя універсітэта лічаць сваім пачэсным абавязкам займацца чарнобыльскімі праблемамі. Сфарміраваны праект плана НДР аб'ёмам каля 4 млн. руб. з удзелам калектываў з 25 кафедр. Па трох навуковых напрамках «Фізічная працаздольнасць студэнтаў і школьнікаў» (кафедра фізвыхавання), «Маніторынг падземных вод» (геалагічны факультэт), «Стварэнне банка даных» (матэматычны факультэт) універсітэт выступае галаўной арганізацыяй. Аднак гарадскія ўлады пакуль што фінансаванне на Чарнобыльскую праграму не адкрылі. У справаздачным годзе 9 НДР упершыню фінансаваліся за кошт платных сродкаў універсітэта. Навукова-практычныя вынікі некаторых з іх прадстаўлены на далейшае фінансаванне за сродкі Міністэрства адукацыі.

Летась універсітэт упершыню атрымаў два дзяржзаказы па навуцы (ПНДЛ). І хаця фінансаванне іх не вельмі вялікае — 72 тыс. руб., але адбіраліся работы на самым высокім узроўні — экспертнай камісіяй пры Дзяржэканомплане Рэспублікі Беларусь. Сёлета гэтыя работы будуць прадоўжаны.

Акрамя таго, удзел у знешніх конкурсах дазволіў атрымаць універсітэту дзяржбюджэтнае фінансаванне яшчэ па адной саюзнай (тэарэтычная фізіка), адной рэспубліканскай (ПНДЛ), навукова-тэхнічных праграмах, дзвюх праграмах фундаментальных даследаванняў Міністэрства адукацыі (кафедра фізічнай метралогіі). Такім чынам, мы ўдзельнічалі ў выкананні васьмі праграм з фінансаваннем 608 тыс. руб. за кошт сродкаў дзяржбюджэту.

Што датычыцца гаспдагаворнай дзейнасці, то тут вызначылася тэндэнцыя да яе зніжэння: ў 1990 годзе — 1303,9 тыс. руб., у 1991-м — 900,9 тыс. руб. Трэба меркаваць, што іх аб'ём сёлета скароціцца яшчэ больш. На гэта ёсць шэраг аб'ектыўных прычын: адсутнасць сродкаў у заказчыка, наяўнасць вялікай колькасці канкурыруючых арганізацый (НТТМ, НТЦ, малыя прадпрыемствы), дзе ўмовы аплаты працы творчых работнікаў найбольш ільготныя.

Самымі актыўнымі ў навуковых распрацоўках былі калектывы кафедр оптыкі, фізічнай метралогіі, МПК, інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі, фізіялогіі чалавека і жывёлін, беларускай мовы, ПНДЛ і інш. Разам з тым практычна не ўдзельнічае ў гэтым працэсе кафедра АСАІ, слаба выкарыстоўваюць свае магчымасці кафедры радыёфізікі, агульнай фізікі, ЭІ і АСК.

Практычна спынілася ва універсітэце работа па ўкараненню атрыманых вынікаў НДР у вытворчасць. Не было заключана ніводнага дагавора на продаж навукова-тэхнічнай прадукцыі, г. зн. адсутнічае прадмет продажу — гатовая прадукцыя; навукаёмістая і дробнатанажная. Ва універсітэце пакуль што няма навукова-тэхнічных цэнтраў, малых прадпрыемстваў і іншых падобных гаспразліковых структур. А некаторыя малыя прадпрыемствы, адкрытыя пры ГДУ, перад заснавальнікам справаздачу не даюць і звестак аб іх навукова-вытворчай дзейнасці мы не маем.

Як адмоўны момант, варта адзначыць і тое, што істотна скарацілася аснашчэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы навукі, што звязана з рэзкім ростам цэн на абсталяванне, змяншэннем фінансавання асобных гаспдагаворных НДР. Практычна ўсё іх фінансаванне ідзе на зарплату. Па даных кафедр у 1990 годзе кошт навуковага абсталявання складаў 6755,6 тыс. руб., летась — 2897,4 тыс. руб., г. зн. практычна ўсе абсталяванне перавялі ў разрад вучэбнага.

У цяперашніх даволі складаных умовах уяўляецца мэтазгодным разгледзець і ўвесці ў ВНУ ў парадку эксперыменту сістэму контрактаў пры найме навуковых работнікаў — выканаўцаў НДР. Гэта дазволіць істотна спрасціць многія пытанні, звязаныя з рэгуляваннем працоўных адносін, аплаты працы, умацаваннем выканаўчай дысцыпліны ў навуковых калектывах.

ЗАТЫМ дакладчык спыніўся на важнейшых выніках НДР. На матэматычным факультэце ён адзначыў даследаванні члена-карэспандэнта АН РБ Л. А. Шамяткова, дацэнтаў С. Ф. Каморнікава, В. С. Манахава, Ю. У. Малінкоўскага, прафесара І. В. Максімея, на фізічным — прафесара А. М. Сердзюкова, вядучага навуковага супрацоўніка Г. С. Міцюрыча, дацэнта І. В. Семчанкі, аспіранта В. П. Зялёнага, дацэнтаў С. С. Гіргеля, М. В. Максіменкі, І. М. Мельнічэнкі, Я. М. Паддзенежнага, Д. Р. Ліна, к. т. н. І. М. Елісеева, эканамічным — с. н. с. Э. І. Лізаравай, н. с. Л. В. Фядосенка, дацэнта А. А. Скаравай, біялагічным — прафесара А. І. Кіені, дацэнтаў Ю. А. Пралляскоўскага, В. Р. Свірыдзенка, асістэнта С. М. Панцялеева, геалагічным — прафесара В. А. Вахрушава, гістарычным — дацэнта Р. Р. Лазько, філалагічным — к. філ. н. І. М. Афанасьева, дацэнтаў В. А. Гуліцкай, З. А. Рудакоўскай.

Летась у народную гаспадарку было ўкаранёна 9 распрацовак, у тым ліку ў вытворчасць — 3, у вучэбны працэс — 6. Гадавы эканамічны эфект склаў 125 тыс. руб. У вытворчым аб'яднанні «Гомсельмаш» укаранён пакет праграм для ПЭВМ для нармалізацыі інтэнсіўнасці працы ў асноўнай вытворчасці, змяненняў функцыі спецыялістаў ва ўпраўленні працы і заработнай платы (кафедра эканомікі і сацыялогіі працы). У медсанчасці Гомельскага хімічнага завода ўкаранёна мельшынская лазерная апаратура (кафедра оптыкі). Навуковая распрацоўка кафедры радыёфізікі знайшла прымяненне ў адным з кіеўскіх НДІ.

АГУЛЬНЫ аб'ём выданняў універсітэта за мінулы год склаў 307,47 друк. арк. Было апублікавана ў часопісах і зборніках 24 артыкулы, з іх чатыры — у замежных выданнях; 247 тэзісаў, 19 з якіх — за мяжой. За справаздачны год было выдадзена 4 манаграфіі і 3 вучэбныя дапаможнікі, 2 з іх — з грыфам Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. За мінулы год зарэгістравана 10 рукапісаў.

На вучоным савеце дакладчык назваў прозвішчы аўтараў найбольш важных друкаваных выданняў.

Летась адбыліся істотныя змяненні ў заканадаўстве па ахове вынаходніцтваў, прамысловых узораў і таварных знакаў, якія ўстанавілі новыя патрабаванні да вынаходніцтваў і іншых аб'ектаў аховы прамысловай уласнасці, у максімальнай ступені набліжаючы адносіны ў гэтай галіне да рынчных. Летась было пададзена 12 заявак на выдачу аўтарскіх пасведчанняў на вынаходніцтвы. Атрымана 15 рашэнняў аб выдачы аўтарскіх пасведчанняў і патэнтаў. Афармлены дзве заяўкі на выдачу патэнтаў на вынаходніцтвы. Лепшыя колькасныя паказчыкі ў гэтай справе маюць кафедры фізічнай метралогіі, радыёфізікі, ПНДЛ. Самымі актыўнымі вынаходнікамі з'яўляюцца дацэнт У. У. Сыцько з кафедры фізічнай метралогіі, загадчык гэтай кафедры М. І. Аляшкевіч, яе старшы навуковы супрацоўнік І. В. Арэхаў, загадчык ПНДЛ І. М. Мельнічэнка, яе вядучы навуковы супрацоўнік Я. М. Паддзенежны.

Метралагічнай службай ва універсітэце наладжаны ўлік сродкаў вымярэнняў. За мінулы год з 258-мі іх адзнак было праверана 231, што складае 89%.

За мінулы год набыта навуковага абсталявання на 1092,6 тыс. руб., у тым ліку за кошт дзяржбюджэту на 770,5 тыс. руб. Аднак вялікія цяжкасці з рамонтам абсталявання па прычыне адсутнасці ва універсітэце рамонтнай базы і адпаведнай службы.

ЗА МІНУЛЫ год выкладчыкі і супрацоўнікі універсітэта выступілі на 66 канферэнцыях з 122-ма дакладамі, у тым ліку з 12-цю — на трох міжнародных канферэнцыях з 29-цю — на 27-мі ўсесаюзных. Летась выкладчыкі і студэнты ГДУ былі ўдастоены двух сярэбраных медалёў ВДНГ СССР і чатырох пасведчанняў удзельнікаў галоўнай выстаўкі краіны. Уладальнікамі сярэбраных медалёў сталі загадчык кафедры педагогікі і псіхалогіі прафесар І. Ф. Харламаў і дацэнт кафедры эканомікі і сацыялогіі працы В. А. Трухаў. Студэнты — члены атрада «Эканаміст» эканамічнага факультэта Ю. Васкаўцоў, А. Лаўрыненка і Т. Чындарава атрымалі пасведчанні ўдзельнікаў ВДНГ СССР.

Паказчыкам узроўню развіцця студэнцкай навукова-даследчай работы з'яўляецца Рэспубліканскі конкурс па прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навуках. Летась, удзельнічаючы ў ім, студэнты ГДУ занялі агульнае чацвёртае месца. На гэты конкурс ад нашага універсітэта было прадстаўлена 30 студэнцкіх навуковых даследаванняў. Больш палавіны з іх адзначаны ўзнагародамі. А. Т. Грамыка з эканамічнага, А. Галкін з геалагічнага, В. Сафонаў з матэматычнага і Н. Чучвага з філалагічнага факультэтаў удастоены грашовых прэмій. За забеспячэнне якаснага кіраўніцтва студэнцкімі работамі ўзнагароджаны дыпломамі Міністэрства народнай адукацыі А. М. Скіба, А. А. Станкевіч, В. С. Каржоў.

За справаздачны год абаронены доктарскія дысертацыі былым дацэнтам фізічнага факультэта В. А. Антропавым і дацэнтам кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства Р. М. Казловай. Абаронена таксама 8 кандыдацкіх дысертацый.

Летась 19 чалавек закончылі аспірантуру, адзін з якіх — з датэрміновай абаронай дысертацыі і 11 — з прадстаўленнем дысертацый да абароны. Паспяхова закончыўшым аспірантуру рашэннем вучонага савета універсітэта прысвоена кваліфікацыя «Даследчык».

У бліжэйшы час мы можам чакаць пазітыўных вынікаў і бачыць дактарамі навук дацэнтаў С. С. Гіргеля і І. М. Мельнічэнку з фізічнага, А. М. Скібу і Ю. У. Малінкоўскага з матэматычнага факультэтаў. Перспектыўнымі, патэнцыяльна маючымі ўсё неабходнае для паспяховага завяршэння доктарскіх дысертацый у сёлетнім годзе з'яўляюцца В. Г. Гінчук, Д. Р. Лін, М. В. Максіменка, Г. С. Міцюрыч, І. В. Семчанка, В. М. Капшай з фізічнага, І. М. Бруй — з матэматычнага, А. А. Станкевіч, І. Ф. Штэйнер — з філалагічнага факультэтаў.

ЗНАЧНАЯ частка даклада А. М. Сердзюкова была прысвечана міжнародным сувязям нашага універсітэта, аб чым у розных публікацыях мы ўжо інфармавалі сваіх чытачоў. З 1 верасня мінулага года на навуковай стажыроўцы на кафедры алгебры і геаметрыі знаходзіцца дацэнт Янчжоўскага універсітэта Го Вэньбынь (навуковы кіраўнік — прафесар Л. А. Шамяткоў).

Летась з выкладчыцкай працы вярнуліся: дацэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін А. В. Гаўрылаў з Анголы і дацэнт кафедры рускай літаратуры А. К. Няронская — з Камбоджы.

Падводзячы вынікі навуковай дзейнасці універсітэта за справаздачны перыяд, сказаў у заключэнне А. М. Сердзюкоў, можна адзначыць шэраг момантаў у рабоце, патрабуючых паляпшэння. Неабходна нарошчваць аб'ёмы гаспдагаворных даследаванняў, што стрымліваецца прычынамі аб'ектыўнага і суб'ектыўнага характару.

Стварэнне навуковай прадукцыі, здольнай вытрымліваць канкурэнцыю, патрабуе адпаведнай матэрыяльна-тэхнічнай базы, прыборнага і тэхналагічнага аснашчэння. Напрыклад, у ПНДЛ фізіка-хімічных працэсаў трэння створаны доследныя ўзоры высокатэхналагічных фільтраў з порыстай керамікі, якія карыстаюцца вялікім попытам. Аднак адсутнасць неабходнага абсталявання для выпрабу вялікіх партый прадукцыі не дазваляе наладзіць іх вытворчасць на продаж. І гэта не адзіны факт. Падобная сітуацыя і на кафедры оптыкі па выпрабу лазернай медыцынскай тэхнікі.

Паспяховаму выхаду на свабодны рынак павінна садзейнічаць стварэнне ва універсітэце службы маркетынгу. Канцэпцыя маркетынгу сцвярджае, што трэба ісці ад рынку, не спрабаваць збываць тое, што ўдалося зрабіць. А універсітэт да гэтага часу рыхтуе спецыялістаў іменна па такому прынцыпу. Неабходна выпрабляць тое, што карыстаецца попытам і мае збыт. Прыняцце любога маркетынгавага рашэння патрабуе перапрацоўкі вялікага аб'ёму інфармацыі. Стварэнне аўтаматызаванай сістэмы кіравання — «Маркетынг» дазволіць у многім больш паспяхова вырашаць пытанні эфектыўнасці навукова-даследчай работы, а таксама падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў, на якіх будзе пастаянны і шырокі попыт.

Правільнаму і аператыўнаму рашэнню пастаўленых задач павінна садзейнічаць правядзенне прадуманай кадравай палітыкі. У апошнія гады праходзіць рэарганізацыя структуры НДС. І не толькі ў нашым універсітэце, але і ва ўсіх ВНУ рэспублікі. Колькасць супрацоўнікаў апарату кіравання скарочана ў нас з 30 да 10 чалавек. Утвораны новы аддзел — планава-фінансавы, на чале з С. Я. Пашук. У яго ўвойдуць усе эканамісты, уключаючы іх і з навукова-даследчага сектара. Задача НДС — знайсці гэты аптымальны колькасны састаў, які б якасна і кампетэнтна выконваў ускладзеныя на яго функцыі па арганізацыі ўсяго комплексу навукова-даследчай дзейнасці універсітэта.

Да 850-годдзя ўпамінання Гомеля ў летапісах

СТАРОНКІ ПЕРАДГІСТОРЫІ ГОМЕЛЯ

Калі вывучаць першапачатковую гісторыю Гомеля толькі з дапамогай летапісных звестак, то нашы ўяўленні аб далёкім мінулым горада непазбежна будуць вельмі схематычнымі, умоўнымі і аднабаковымі. Старажытныя летапісы, як правіла, рэгістравалі кульмінацыйныя моманты гістарычнага працэсу — і такія найбольш важныя, агульнаўсходнеславянскія па сваёй значнасці падзеі, як прыняцце хрысціянства, і менш значныя, але істотныя для гісторыі той ці іншай мясцовасці, як, напрыклад, заснаванне гарадоў, змены князёў, ваенныя паходы і сутыкненні, шлюбы прадстаўнікоў кіруючых дынастый.

Паўсядзённае ж жыццё горада, быт, заняткі, інтарэсы гараджан, само бачанне і ўяўленне імі рэчаіснасці застаюцца па-за полем зроку летапісца. І вось тут сапраўды неацэнную інфармацыю даюць археалагічныя даследаванні, якія дазваляюць зрабіць своеасаблівую экскурсію ў далёкія ад нас стагоддзі. Пасля раскопак гомельскіх археолагаў у 1986—1990 гадах на тэрыторыі «старога горада» нашы веды пра падрабязнасці менавіта паўсядзённага жыцця жыхароў летапіснага і нават далетапіснага Гомеля істотна дапоўніліся (не буду тут займацца пералічэннем тых фактаў, якія заўсёды лепш выкладзе і прааналізуе спецыяліст-археолаг, таму адашлю чытачоў да артыкула Алега Макушнікава «Старажытны Гомель. Легенды і былі», які друкаваўся ў газеце «Гомельскія ведамасці» ў №№ 42—47, 49 за 1991 год і ў №№ 3, 5 за 1992 год, а таксама да ягоных жа артыкулаў у энцыклапедычным даведніку «Гомель» (Мн., 1991), гл. с. 14, 86, 210, 328, 381). Дзякуючы старанням гомельскіх археолагаў стала неабвержным фактам даўняе меркаванне гісторыкаў і краязнаўцаў аб тым, што Гомель існаваў задаўга да 1142 года, калі ён упершыню быў згаданы ў Іпац'еўскім летапісу. 850 гадоў назад Гомель з'яўляўся даволі буйным палітычным, гандлёвым і культурным цэнтрам Усходняй Славіі. Археалагічныя матэрыялы далі магчымасць зрабіць такі вывад: ужо ў канцы X — пачатку XI стагоддзяў Гомель, які вырас на месцы ўсходнеславянскіх пасяленняў IX стагоддзя, быў паселеннем гарадскога тыпу.

А што было да IX—X стагоддзяў? Хто жыў у «дагарадскіх» пасяленнях? Ці існавала пераемнасць насельніцтва ў гомельскіх наваколлях дагістарычнага (далетапіснага) часу? Ці можна вызначыць этнічную прыналежнасць самых першых прабывальнікаў у нашай мясцовасці (маюцца на ўвазе менавіта сталыя насельнікі)? Пытанні гэтыя зусім не марныя, не бескарысныя. Ад правільнага і дакладнага адказу на іх у многім залежыць разуменне вытокаў самага буйнога па цяперашняму часу, ды й у мінуўшчыне горада над Сожам, усведамленне паходжання яго назвы і нават больш дакладнага асэнсавання першых летапісных паведамленняў пра гомельскія мясціны і іх жыхароў.

Л. А. Віnаградаў, аўтар нарыса «Гомель. Его прошлое и настоящее. 1142—1900 г.» (Масква, 1900), адказваў на пастаўленыя пытанні наступным чынам: «Як усе старажытныя гарады, Гомель не памятае года свайго заснавання, бо ўзнік ён яшчэ ў той час, калі людзі не ведалі ні пісьменнасці, ні летазлічэння; напэўна, пачатак яго быў пакладзены адной ці двума хацінамі якіх-небудзь напаўдзікіх звераловаў ці паляўнічых, якія былі першымі пасяленцамі тутэйшага краю» (с. 5).

Сучасныя гісторыкі і археолагі даюць больш інфарматыўныя і дэталёвыя адказы: «У ходзе археалагічных назіранняў і археалагічных раскопак у межах Гомеля і наваколлях выяўлена шмат археалагічных помнікаў: стаянкі эпохі неаліту і бронзавага веку, два гарадзішчы мілаградскай і зарубінецкай культур, селішчы жалезнага веку і эпохі ранняга феадалізму» (гл. больш падрабязна: Гомель. Энциклопедический справочник. — Мн., 1991, с. 14).

Аднак і магчымасці археалогіі абмежаваныя. Мы згодны з вядомым гісторыкам Львом Гумілёвым, які лічыць, што пры дапамозе археалагічных знаходак «эпоху можна вызначыць здавальняюча, але этнічны склад — немагчыма» (Л. Н. Гумилев. Древняя Русь и Великая Степь. — М., 1989, с. 33). Такім чынам, застаецца, як быццам адкрытым, прынамсі, у гістарычнай літаратуры пытанне аб тым, хто пабудаваў пасёлкі, якімі пакрыўся пагорак, «што ўзвышаўся над сутокамі Сожа і Іпуці і займаў адно з самых прыгожых і выгадных становішчаў на ўсім працягу абодвух рэк» (Л. А. Віnаградаў). Няма ў гістарычнай літаратуры і адказу таксама інфармацыі аб тым, якія плямёны, «што перасяліліся адно за адным, часова займалі яго (пагорак над Сожам і Іпуццю — А. Р.) і потым зноў адыходзілі, пакуль славянскае племя радзімічаў, якое рассялілася па Сожу, канчаткова не ўтрымала яго за сабой» (працяг цытаты з кнігі Л. А. Віnаградава).

Мы аднак не спяшаемся паставіць кропку. Нявырашаныя пытанні і неразгаданыя загадкі — гэта заўсёды прывабная тэма для разважанняў і меркаванняў. Яна тым больш прывабная, што існуе набор пэўных фактаў, якія дазваляюць зазірнуць за заслону стагоддзяў і ўсё-ж-такі паспрабаваць высветліць амаль немагчымае. Прадбачу пытанне: якія факты аўтар мае на ўвазе? Адкажу цудоўнымі вобразнымі радкамі верша ў прозе М. К. Рэрыха «Священные знаки»:

Мы не ведаем. Але
яны ведаюць.
Камяні ведаюць.
Нават ведаюць
дрэвы. І памятаюць.
Памятаюць, хто назваў
горы і рэкі.
Хто склаў былыя гарады.
Хто імя даў
Незапамятным краінам.
Невядомыя нам словы.
Усе яны поўныя сэнсу.

Так, мы паспрабуем прачытаць старонкі перадгісторыі Гомеля з дапамогай імёнаў — этнічных і геаграфічных назваў. Праўда, навука, якая даследуе «мову Зямлі» (менавіта так называлі геаграфічныя імёны першыя айчынныя тапаністы — даследчыкі назваў) таксама не ўсемагутная. Але трэба памятаць, што ў слове, назве звычайна сканцэнтраваны і зашыфраваны «тэкст» — маленькі расказ, які мае своеасаблівы сюжэт, часам надзвычай захапляльны і нечаканы. Давайце ж разам чытаць тое, што, на шчасце, яшчэ можна прачытаць.

А. РОГАЛЕЎ,
кандыдат філалагічных навук.
(Працяг будзе).

29 СТУДЗЕНЯ г. г. прэзідыум Савета Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі правёў сустрэчу-семінар з рэдактарамі шматтыражных і радыёгазет прадпрыемстваў, арганізацый і навучальных устаноў рэспублікі па тэме: «Аб дзейнасці прафсаюзаў па абароне інтарэсаў працоўных у перыяд пераходу да рынку». Сустрэчу-семінар адкрыў і вёў старшыня Савета ФПБ У. І. Ганчарык. У сваім выступленні ён падрабязна расказаў аб тых задачах, якія стаяць цяпер перад прафсаюзамі ў барацьбе па недапушчэнню далейшага рэзкага падзення жыццёвага ўзроўню насельніцтва нашай рэспублікі, у тым ліку студэнцкай і навучэнцкай моладзі. На сустрэчы-семінары выступалі таксама іншыя кіруючыя работнікі ФПБ. Былі зададзены шматлікія пытанні, на якія ўдзельнікі сустрэчы атрымалі вычарпальныя адказы.

Ніжэй мы змяшчаем экспрэс-інфармацыю ФПБ аб дзейнасці прафсаюзаў па абароне студэнтаў і навучэнцаў.

У МЭТАХ АБАРОНЫ СТУДЭНЦКАЙ І НАВУЧЭНЦКАЙ МОЛАДЗІ

ад негатыўных вынікаў рынку год назад першы пленум Савета Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі прыняў рашэнне аб стварэнні рэспубліканскага Фонду сацыяльнай дапамогі студэнтам і навучэнцам і перадаў два мільёны рублёў. Толькі ў 1991 годзе на аказанне матэрыяльнай дапамогі, аздараўленне, больш таннага харчавання выдзелена ВНУ і сярэднім спецыяльным установам: Мінскай вобласці — 788 тыс. руб., Віцебскай — 210 тыс. руб., Гродзенскай — 168, Гомельскай — 247 (кожны студэнт атрымлівае 5 руб. грашовай дапамогі на харчаванне на кожны вучэбны дзень і 30 руб. за пражыванне ў чарнобыльскай зоне), Брэсцкай — 151, Магілёўскай — 211 тыс. руб. Усяго дапамогу атрымалі 227398 студэнтаў і навучэнцаў.

Фонды сацыяльнай дапамогі створаны і ў радзе ВНУ — Беларускім дзяржаўным эканамічным універсітэце, БДУ, РТІ і іншых.

У гэтым годзе выканкам Савета ФПБ прыняў рашэнне аб пералічэнні ў рэспубліканскі Фонд сацыяльнай дапамогі студэнтам і навучэнцам 4 мільёнаў рублёў.

Прэзідыумам Савета ФПБ прыняты пастановы «Аб стыпендыі прафсаюзаў Беларусі», «Аб ільготах для студэнтаў і навучэнцаў пры наведванні клубных і спартыўных збудаванняў прафсаюзаў». Пашыраны льготы для студэнтаў і навучэнцаў пры наведванні імі ў выхадныя дні спартыўна-аздараўленчых устаноў, уведзены ў музеях дзень свабоднага наведвання па пятніцах (кожны тыдзень) для ўсіх катэгорый насельніцтва з 15 верасня па 15 мая штогод.

Па патрабаванню прафсаюзаў для навучэнцкай моладзі дзейнічаюць ільготы на карыстанне гарадскім, аўтамабільным, чыгуначным транспартам. На праязныя білеты ў гарадскім грамадскім транспарце на працягу года — 54% скідка ад агульнага кошту білета. Пры карыстанні аўтамабільным і чыгуначным транспартам з 15 верасня па 15 мая — 50%.

Саветам ФПБ падрыхтаваны прапановы ў Пагадненне паміж Саветам Міністраў і Саветам ФПБ на 1992 год. У яго ўнесены наступныя прапановы прафсаюзаў:

— Кампенсаваць аплату вымушанага найму жылля студэнтамі ВНУ і навучэнцамі сярэдніх устаноў за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў.

— Разгледзець пытанне аб выдзяленні лімітаў для арганізацый сталоў заказаў для студэнцкіх сем'яў, распродажу тавараў дзіцячага асартыменту.

— Не дапусціць расфарміравання сістэмы студэнцкага медыцынскага абслугоўвання, перапрафілявання і распродажу аздараўленчых лагераў для студэнтаў і навучэнцаў.

— Стварыць сістэму гарантый занятасці моладзі, эканамічнай зацікаўленасці прадпрыемстваў усіх форм уласнасці ў працаўладкаванні моладзі.

— Устанавіць для прадпрыемстваў і арганізацый квоту для прыёму на работу маладых грамадзян, якія ўпершыню шукаюць працу, непаўналетніх, маладых інвалідаў, жанчын, якія маюць малых дзяцей.

— Захаваць ільготныя тарыфы на праезд чыгуначным, паветраным, аўтамабільным, гарадскім транспартам для студэнтаў і навучэнцкай моладзі.

ВЕЧНАЕ Ў ДУХОЎНЫМ

Выканаўчае майстэрства любога творчага калектыву знаходзіцца ў прамой залежнасці ад таго, як часта глядач можа знаёміцца з яго творамі і даваць убачанаму і пачутаму сваю ацэнку. Жывая рэакцыя глядзельнай залы, яе апладысменты даюць выканаўцам станоўчы імпульс. Вось і калектыў харавой капэлы «Дзянніца» нашага універсітэта на творчы прастой паскардзіцца не можа. У апошні час яе вядомасць у нашым горадзе ўзрасла, яна ўсё часцей становіцца ўдзельніцай цікавых рознастайных культурных мерапрыемстваў, канцэртаў, якія праводзяцца ў абласным цэнтры. Рост папулярнасці калектыву звязаны з яго рэпертуарам — духоўнай музыкай. Цяпер, калі многія пачалі звяртацца да рэлігіі, духоўных крыніц, такая музыка выклікае ў людзей павышаную цікавасць.

Не выпадкова «Дзянніцу» запрасілі нядаўна і ў грамадска-палітычны цэнтр на прэзентацыю нядзельнай духоўна-эстэтычнай школы, якая адкрылася ў г. Гомелі. У ёй дзеці, пачынаючы з 6-гадовага ўзросту, будуць набываць тыя веды, якія дапамогуць ім стаць па-сапраўднаму выхаванымі і адукаванымі — па сусветнай культуры, танцах і спевах, маляванню, замежнай мове, закону Божаму і інш. На ўрачыстасці прыйшлі мамы і таты, бабулі і дзядулі навучэнцаў нядзельнай школы, педагогі, грамадскасць горада. Усіх вітаў епіскап Гомельскі і Мазырскі Арыстарх, які выказаў спадзяванне, што заняткі ў нядзельнай школе дапамогуць адрадзіць высокую культуру выхавання хлопчыкаў і дзяўчынак, якія вырастуць з чыстымі душамі і сумленнем. Нямала яшчэ гучала ў той дзень цеплых слоў з нагоды гэтай падзеі. А капэла «Дзянніца» прыпаднесла дзецям своеасаблівы духоўны падарунак — выканала малітвы, старадаўнія песнапенні.

Т. НІКАЛАЕВА.

ПРАВОДЗІЦЦА КОНКУРС

З мэтай далейшага развіцця прыкладных і фундаментальных даследаванняў, больш поўнага выкарыстання навуковага патэнцыялу універсітэта для рашэння навукова-тэхнічных і сацыяльна-эканамічных задач дзяржаўнага і культурнага будаўніцтва ў ГДУ праводзіцца конкурс на лепшыя навукова-даследчыя работы, які завершыцца традыцыйнымі Скарынаўскімі чытаннямі.

Першы этап конкурсу завяршыўся ў канцы мінулага месяца. Другі яго этап дэканам факультэтаў неабходна правесці на працягу лютага г. г. Работы, адабраныя на першых двух этапах конкурсу, неабходна прадставіць у конкурсную камісію універсітэта (прарэктару па навуковай рабоце) не пазней 1 сакавіка бягучага года.

За даведкамі звяртацца ў службу навукова-тэхнічнай інфармацыі па тэл. 56-73-38.

З рэдакцыйнай пошты

АБАРАНІЎ АД ХУЛІГАНА

Сёлетні навучальны год аказаўся «ураджайным» на прыемныя весткі аб па-сапраўднаму гераічных учынках студэнтаў нашага універсітэта. Так, наша газета пісала аб тым, як пяцікурснік гістарычнага факультэта Фёдар Багдановіч прадухіліў пажар у чыгуначным цягніку, дзе працаваў у складзе студэнцкага атрада правадніком, а Сяргей Сазонаў з філалагічнага факультэта выратаваў жыццё пажылой жанчыне — пасажырцы цягніка, калі ў яе амаль спыніла работу сэрца...

І вось у рэдакцыйнай пошце новае пісьмо са словамі шчырай падзякі, але на гэты раз не ў адрас студэнтаў, а выкладчыцы ГДУ Н. У. Сыцько, якая выхавала свайго сына сапраўдным чалавекам.

Але мяркуйце самі:

«Ва універсітэце працуе маці юнака, які абараніў маю 14-гадовую дачку ад хулігана і выратаваў магчыма не толькі яе дзявочы гонар, але і жыццё маёй дзяўчынкі.

Гэта здарылася ў канцы мінулага года ў 18 гадзін у скверы побач з універсітэтам. Мая дачка вярталася дадому з плавання праз сквер, калі наляцеў злодзей. Яна крычала, клікала на дапамогу. Юнак, які праходзіў міма па вул. Савецкай, кінуўся ў бойку з дужым дзяцінай.

Што перажыла мая дачка — немагчыма ўявіць! Яна ўцякла адразу, не даведаўшыся, хто яе выратавальнік. Але мы цэлы месяц настойліва шукалі яго. І вось выпадак дапамог. Аднойчы ўбачылі, як наш сусед — навучэнец ПТВ — размаўляе з гэтым юнаком. Праз яго даведаліся, што гэта вучань 11 класа СШ № 27 г. Гомеля Андрэй Сыцько. Яго маці працуе ў Гомельскім дзяржуніверсітэце імя Ф. Скарыны выкладчыцай.

Дазвольце праз Вашу газету выказаць шчырае дзякуй жанчыне, якая выхавала сапраўднага чалавека. Гэта так важна сёння — ведаць, што сярод нашых дзяцей ёсць дужыя, сапраўдныя людзі.

З павагай ШАЦІЛАВА Таццяна Леанідаўна».

ЗІМОВЫ ПЕЙЗАЖ.

СПОРТ

Аматары спорту Гомельшчыны ведаюць, што ў апошнія гады ў нас склаліся пэўныя традыцыі ў падрыхтоўцы спартыўнага рэзерву і выхавання спартсменаў высокага класа па гандболу. Выхаванцы Гомельскай спартыўнай арганізацыі ўваходзяць у саставы зборных каманд рэспублікі, выступаючых у вышэйшай лізе каманд майстроў — гэта пераможца першынства свету сярод юніёраў Наталля Аверчанка, члены зборных СНД Алена Альха, Алена Каралёва, Наталля Кажамякіна і інш.

У канцы мінулага года сумеснай пастановай выканкома Гомельскага абласнога савета народных дэпутатаў, Камітэта па фізічнай культуры і спорту Гомельскага аблвыканкома, прэзідыума абласнога Савета ДФСТ прафсаюзаў, выканкома Савета народных дэпутатаў г. Гомеля, гарспарткамітэта і рэктарата Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф. Скарыны прынята рашэнне аб стварэнні на базе ГДУ жаночай каманды па гандболу «Універсітэт» — каманды майстроў першай лігі, удзельніцы адкрытага XXXI чэмпіянату СНД. Галоўным трэнерам каманды назначаны старшы выкладчык кафедры тэорыі і методыкі фізічнага выхавання Валерый Пятровіч Крукоўскі.

І вось зусім нядаўна ў Белградзе адбыўся першы тур адкрытага XXXI чэмпіянату СНД па гандболу сярод жаночых каманд першай лігі.

Наша каманда трапіла ў падгрупу «Б», дзе павінны былі стартаваць 12 каманд, але перад пачаткам чэмпіянату чатыры каманды з Украіны адмовіліся ўдзельнічаць у спаборніцтвах. Вось хто застаўся ў падгрупе «Б»: «Універсітэт» (г. Іжэўск), «Іскра» (г. Белград), «Захсіб» (г. Новакузнецк), «Буравеснік» (г. Кзыл-

ЗНАЁМЦЕСЯ: «УНІВЕРСІТЭТ» (ГОМЕЛЬ)

Арда, Казахстан), «Бішкек», г. Бішкек (Кыргыстан), «Імклівы мяч» г. Алмалык (Узбекістан), ВАР (вучылішча алімпійскага рэзерву, г. Масква) і «Універсітэт» г. Гомель.

У першы дзень нашы дзяўчаты сустрэліся з аднайменнай камандай з Іжэўска. Сустрэча завяршылася ўнічыю — 24:24. У другі дзень наша каманда сустрэлася з гаспадынямі турніру, якія ўжо не першы год выступаюць у першай лізе. Навічкі ўступілі з лікам 24:30. Заключны матч турніру наша каманда правяла з камандай АР (г. Масква) і ў якой упэўнена перамагла з лікам 37:21.

Другі тур чэмпіянату адбудзецца ў нас у Гомелі і пройдзе з 14 па 16 лютага ў гарадскім спартыўным комплексе. Да нас прыедуць каманды з гарадоў Бішкека, Новакузнецка, Кзыл-Арды і Алмалыка.

А цяпер хачу прадставіць нашу каманду.

Майстар спорту Раіса Ціхановіч (І курс, дарэчы, на турніры ў Белградзе прызнана лепшым іграком туру), капітан каманды; Вольга Арынкіна — КМС — (І курс); Наталля Воранава — КМС — выпускніца матэматычнага факультэта, Любоў Гайшун — КМС (завочніца І курса); Наталля Лаўрынюк — КМС (І курс), Аксана Ляшчова — КМС (2 курс); Алена Ярмоленка — КМС (3 курс); першаразрадніца — Наталля Гарунова — СШ № 12; Святлана Дзыгун (І курс); Вікторыя Карэлава (І курс філалагічнага факультэта); Наталля агаметуліва (І курс); Алена Лучыновіч — КМС, настаўніца СШ № 45 г. Гомеля; Наталля Станілевіч — КМС, навучэнка Гомельскага ВАР і Галіна Курляндчык — КМС, інструктар ЛФК г. Гомеля.

Нам застаецца пажадаць В. Крукоўскаму ажыццявіць свае творчыя планы, а нашым дзяўчатам — поспехаў.

В. МАРЧАНКА.

На здымку: ігравы момант у адной з сустрэч першынства краіны па гандболу з удзелам гомельскай каманды «Універсітэт».

Фота У. Чысціка.

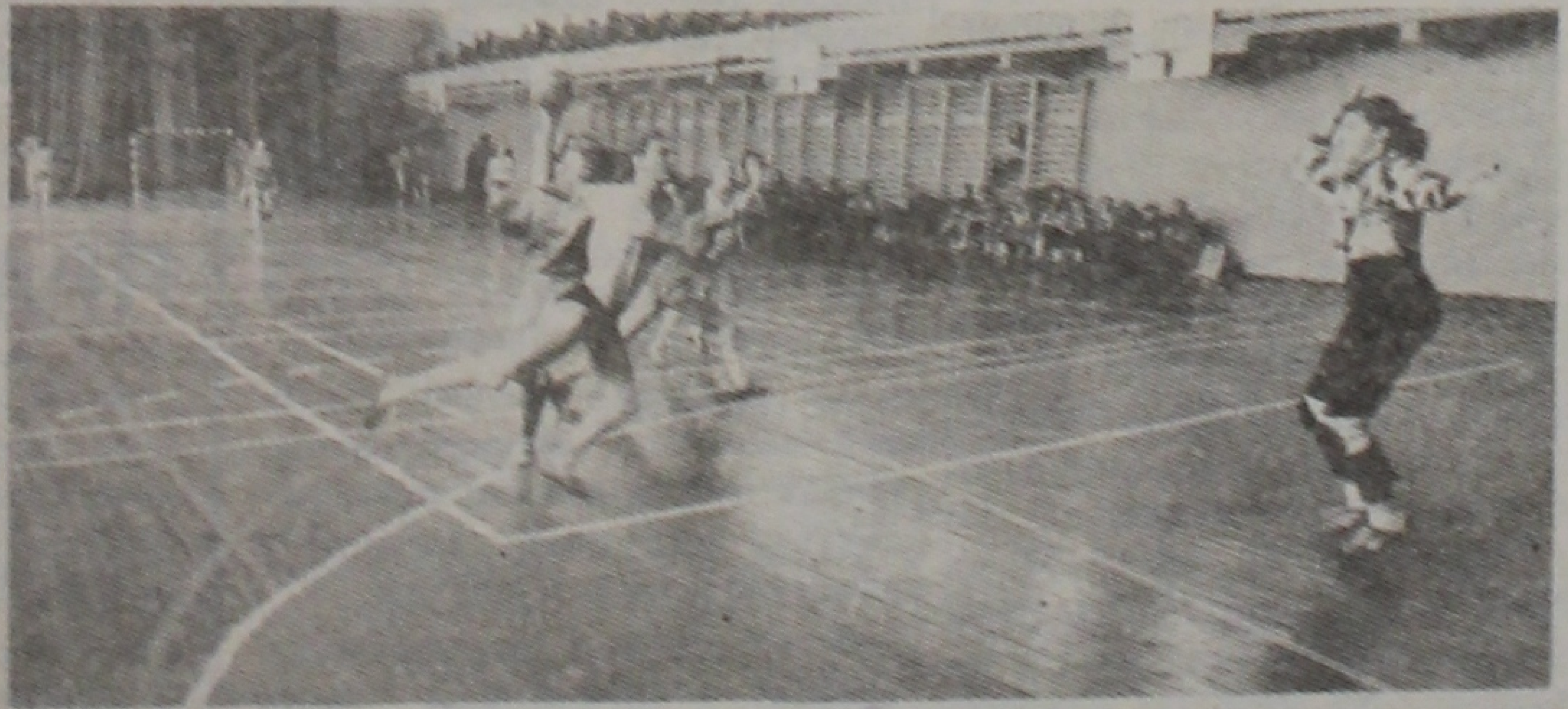

Аб'явы — Рэклама

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

— рускай літаратуры — асістэнта;
— заалогіі і аховы прыроды — ст. выкладчыка;
— оптыкі — асістэнта;
— геаграфіі — ст. выкладчыка;
— аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі — ст. выкладчыка.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць па адрасу: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

Рэктарат.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

ГОМЕЛЬСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ ТАВАРЫСТВА ДРУЖБЫ «БЕЛАРУСЬ-ПОЛЬШЧА»

аб'яўляе набор на

ЭКСПРЭС-КУРС ПОЛЬСКАЙ МОВЫ

(вымаўленне, чытанне, пісьмо, найбольш патрэбныя сітуацыйныя дыялогі).

Працягласць навучання — 12—15 заняткаў.

Прымаюцца таксама заяўкі на пераклады з польскай і рускай мовы на беларускую.

Запіс у корпусе ГДУ № 1 (вул. Савецкая, 108), аўд. 2-28 на другім паверсе (кафедра беларускай мовы). Тэл. 56-22-65.

Вясёлы перапынак

МАЛАЯ СТУДЭНЦКАЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

● **Тэлевізар** — залішняе ўпрыгажэнне студэнцкага жыцця.

● **Утопія** — неажыццёўленая мара студэнтаў, напрыклад, стаць рэктарам.

● **Факультатыў** — заняткі, якія па свабоднаму графіку «свабодна» не наведвае ніхто, акрамя энтузіястаў.

● **Філасофія** — навука аб бацькоўскіх снах.

● **Стрыманасць** — хвалянне тых, хто нічога не ведае.

● **«Добра»** («чатыры») — адзнака, якую выстаўляюць за выдатны адказ выкладчык у дрэнным настроі, а ў другім выпадку за здавальняючы адказ выкладчык у выдатным настроі.

● **Гаспадарчы аддзел** (інстытута) — пустое месца.

● **Эгаіст** — адзіны чалавек на экзамене, які ўсе ведае, але не падказвае. Як правіла, гэта — прафесар, дацэнт або выкладчык.

● **Экзамен** — а) гэта спрэчка, у якой нараджаецца не ісціна, а адзнака; б) гэта размова двух разумных людзей. Але калі адзін з іх такім не з'яўляецца, другі застаецца без стыпендыі.

(«Студенческий меридиан», № 5, 1991 г.).

Рэктарат, кафедры грамадскіх навук выказваюць глыбокае спачуванне асістэнту кафедры палітычнай сацыялогіі КРУГЛІКАВАЙ Галіне Аляксандраўне ў сувязі з напаткаўшым яе горам — смерцю БАЦЬКІ.

...ДЫМ АБАРАНКАМІ

Здаецца, ніхто не адмяняў загад, які ў свой час быў выдадзены па універсітэту, аб забароне курэння ў неадведзеных для гэтых мэт месцах. Але курыльшчыкі ў нас адчуваюць сябе вельмі свавольна: кураць, плююць, кідаюць і нават тушаць акуркі дзе захочуць і калі захочуць. І за гэта ніхто яшчэ ні разу не быў пакараны. Няўжо мы такія бяссільныя, што не можам навесці элементарны парадак?

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

«Гомельскі універсітэт» — газета Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф. Скарыны.

Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Беларусі па друку, г. Гомель, Савецкая, 1.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Аб'ём 1 друк. арк.

Тыраж 1.500 эк. Заказ 97.

Падпісана да друку ў 16.00.